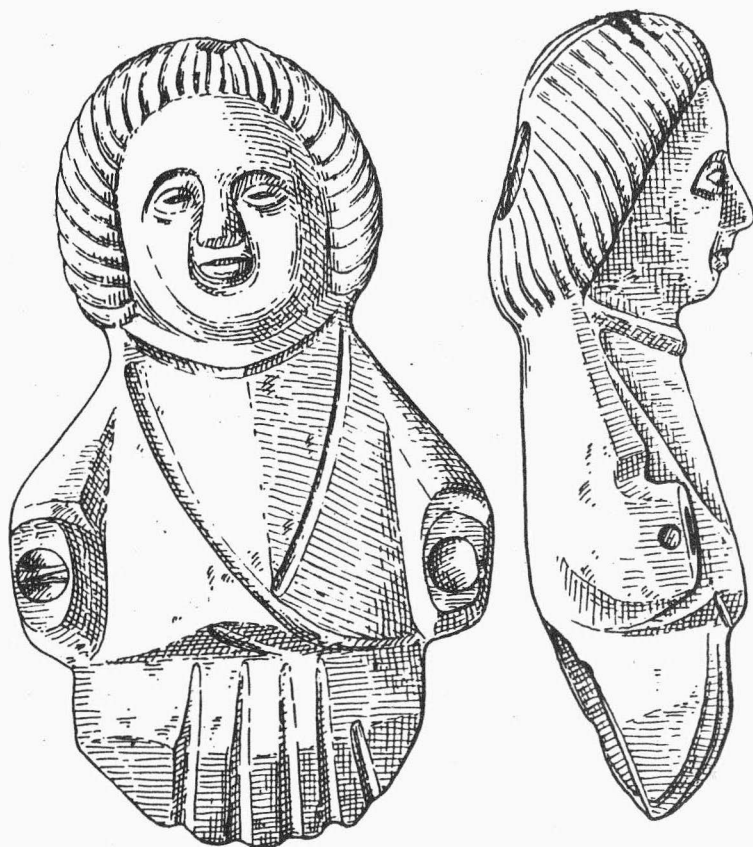

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

BRNO 1989

rušených archeologických objektů, které se nacházely na skryté ploše o rozměrech ca 90 x 40 m, připravené k instalaci vrtné věže. Lokalita je situována na mírném východním svahu nad inundační potoka Kyjovky, v západní části trati "Požáry", po levé straně silnice z Mouchnic do Nemotic, asi 250 m od severního okraje obce. Vzhledem k rychlému postupu terénních prací, prováděných k. p. Moravské naftové doly Hodonín, zde byl za pomoci rodinných příslušníků během následující soboty a neděle uskutečněn záchranný výzkum. Podařilo se prozkoumat celkem 19 pravěkých objektů /ostatní, převážně kúlové jamky, byly odtěženy/ a 3 další, rýsuující se v profilu vytvořeném při terasovité úpravě svahu, byly vybrány v říjnu t. r.

Menší mělké objekty 1 a 2 při severním okraji plochy náleží kultuře s lineární keramikou. Kromě keramiky zdobené notovými značkami z nich pocházejí i 2 rohová nehtovitá škrabadla. Následující osídlení přísluší do mladší a pozdní doby bronzové, kam lze zařadit většinu prozkoumaných objektů /autor děkuje za konzultaci materiálu dr. J. Někvasilovi, CSc. a dr. J. Říhovskému, CSc./ . Pět objektů patří velatické fázi kultury středodunajských popelnicových polí, 7 jam lužické kultury s výraznými slezskými vlivy, objekt 10 je možno datovat na rozhraní velatické a podolské fáze kultury středodunajských popelnicových polí se slezskými vlivy /tuhování/ a konečně 1 jáma s atypickou keramikou je patrně podolská. Nejmladší osídlení naleziště v období horákovské kultury dokládají objekty 5, 8 a 10 a s výraznou tuhovanou keramikou a bronzovým náramkem. Výskyt železné strusky a železného předmětu z objektu 10a dokládá místní metalurgickou výrobu. Ojedinělými fragmenty keramiky je na lokalitě zastoupena kultura s moravskou malovanou keramikou a věteřovská skupina /?/.

Z morfoloického hlediska tvoří převážnou část objektů kruhové jámy s kónicky se rozšiřujícími stěnami a rovným dnem. Objekt 8 měl pravidelný pravouhlý půdorys s rovným dnem v hloubce 20 cm od úrovně podloží a kúlovou konstrukci /zřejmě šlo o chatu/. Ve zbývajících případech se jednalo o kruhové a nepravidelně oválné jámy o hloubce do 50 cm. Přítomnost nadzemních kúlových staveb dokládala kumulace kúlových jamek v jihovýchodní části plochy.

Získané nálezy jsou významné především jako další příspěvek k poznání vzájemných vlivů kultury středodunajských popelnicových polí a lužické kultury v oblasti, kde se tyto komplexy územně stýkají.

Rettung sgrabung in Mouchnice /Bez. Vyškov/. Im August 1986 wurden beim Bau eines Bohrturmes des K. B. Moravské naftové doly Hodonín im Kataster der Gemeinde Mouchnice, im westlichen Teil der Flur "Požáry", insgesamt 22 prähistorische Objekte untersucht. Zwei von diesen sind in die Kultur mit Linearkeramik datiert, 5 gehören in die Velaticer Phase der donauländischen Urnenfelderkultur, 7 Objekte gehören zur mittleren /schlesischen/ Phase der Lausitzer Kultur, 1 Objekt stammt aus der Besiedlung an der Wende der Velaticer und Podoler Phase mit schlesischen Einflüssen, 1 Grube enthielt Material der Podoler Phase und schliesslich handelt es sich in drei Fällen um Siedlungsreste aus dem Ende der Horákov Kultur. Nach der Form sind hier kreisförmige Vorratsgruben mit überhängenden Wänden und geradem Boden und der Teil einer Hütte /?/ der Horákov Kultur vertreten. Ein Komplex von Pfostengruben wurde bei Bauarbeiten ohne vorherige Untersuchung zerstört. Die Bedeutung der übrigen Objekte kann nicht interpretiert werden.

PRÁVĚKÉ LOKALITY U HOLASOVIC /okr. Opava/

Jiří P a v e l ě í k , AÚ ČSAV Brno

V rámci mapování pravěkých lokalit na pravobřežní terase řeky Opavy byl proveden i terénní průzkum území ležícího východně od obce Holasovice.

1/ Při východním okraji obce na ploše, vymezené státní silnicí Opava-Krnov a železnicí Opava - Krnov, jsme zjistili keramické zlomky ze 13. až 14. století.

2/ 200 metrů východně od první lokality na první levobřežní terase Herličky se nám podařilo identifikovat orbou narušené popelnicové pole /slezský až platěnický stupeň kultury popelnicových polí/.

3/ Kopulovitá vyvýšenina /kóta 271,7/, která se nachází cca 1,5 km jihovýchodně od obce, vystupuje z inundační nivy řeky Opavy. S okolním terénem je spojena úzkou šíjí, navazující na severovýchodní úpatí kóty 297,6. Materiál, získaný pracovníky opavské expozitury a Zd. Brachtlem z Městského muzea v Jeseníku, prokazuje velmi intenzivní osídlení této lokality po celý pravěk. Poprvé byla osídlena v období lineární keramiky, a to jak v mladším stupni, tak i v období železovského typu. Dále je prokázáno osídlení v období moravské malované keramiky, kultury

nálevkovitých pohárů, bolezské fáze kultury s kanelovanou keramikou. Úlomky keramiky, respektive kamenných nástrojů dokládají, že kupa byla využívána i lidem s kulturou kulovitých amfor, se šňůrovou keramikou a se zvoncovitými poháry. Další etapy pobytu člověka jsou z období kultury popelnicových polí /nejsilněji zastoupené/, kultury latéské, dobrodziniécké a středohradištní /8. - 9. století/.

P r ä h i s t o r i s c h e L o k a l i t ä t e n b e i H o l a s o v i c e / B e z . O p a v a / . Ostlich der Gemeinde Holasovice hat man auf einer steilen rechtsufrigen Terrasse des Flusses Opava drei Lokalitäten aus dem neolithischen Zeitabschnitt bis zum frühen Mittelalter erfasst.

PRAVĚKÁ A ČASNĚ HISTORICKÁ LOKALITA U NEPLACHOVIC /o. Holasovice, okr. Opava/

Jiří P a v e l č í k , AŮ ČSAV Brno

Při terénním průzkumu byla upřesněna poloha sídelního komplexu, nacházející se východně od obce Neplachovice. Lokalita zaujímá prvou pravobřežní terasu potoka Herličky a na severu je vymezena státní silnicí Opava - Krňov. Nalezený materiál můžeme připsat moravské malované keramice, dobrodziniécké kultuře a mladohradištní keramice /11. - 12. století/.

P r ä h i s t o r i s c h e u n d f r ü h h i s t o r i s c h e L o k a l i t ä t b e i N e p l a c h o v i c e / B e z . O p a v a / . Bei einer Terrainbegehung wurde die Lage des Siedlungskomplexes präzisiert /mährische bemalte Keramik, kannelierte Keramik, Dobrodziener Gruppe und jungburgwallzeitliche Kultur/, der sich östlich der Gemeinde Neplachovice befindet.

TĚRÉNNÍ PRŮZKUM V PROSTORU KOSTELNÍHO KOPCE V OPAVĚ-JAKTAŘI /okr. Opava/

Jiří P a v e l č í k , AŮ ČSAV Brno

Terénní průzkum, který provedl autor společně s P. Kouřilem, ukázal, že již dříve známá lokalita se nachází na výrazné vyvýšenině, obtékané na západě a severu potokem Velká a na východě Jaktařským potokem; Na jihu je oddělena výraznou depresí od kóty 288,9. Z průzkumu vyplynulo, že slovanské hradisko - raně středověký hrádek - zaujalo plochu dnešního hřbitova, kostela a k nim přilehlé plochy, tj. nejsevernější část /opyš/ ostrožny. Dnešní úvozová cesta, obcházející z východní strany hřbitov, vede zřejmě přfkopem; Zbytky fortifikace jsou patrné i jižně od hřbitova; Na ploše vlastní ostrožny jsme zjistili pouze osídlení z neolitu a mladší doby bronzové. Tyto okolnosti nás vedou k závěru, že trojitý fortifikační systém protínající ostrožnu, zjištěný při leteckém průzkumu, bude nutno zřejmě spojit s osadou lidu popelnicových polí.

G e l ä n d e u n t e r s u c h u n g i m R a u m v o n K o s t e l n í k o p e c i n O p a v a - J a k t a ř / B e z . O p a v a / . Die von dem Autor und P. Kouřil auf dem Kostelní kopec /Berg/ in Opava-Jaktař durchgeführten Terrainbegehungen bewiesen, dass der slawische Burgwall - der frühmittelalterliche Hausberg - den nördlichsten Teil der Sporenlage im Raum der heutigen Kirche und Friedhof einnahm. Auf der eigentlichen Fläche der Sporenlage hat man nur Spuren einer neolithischen und jungbronzezeitlichen Niederlassung verzeichnet. Die bei Beobachtungen vom Flugzeug aus festgestellte Fortifikation ist vermutlich mit der Niederlassung der Träger der Urnenfelderkultur verbunden.

TĚRÉNNÍ PRŮZKUM U VÁVROVIC /o. Opava, okr. Opava/

Jiří P a v e l č í k , AŮ ČSAV Brno

V rámci generální aktualizace nemovitých archeologických památek, prováděné ve spolupráci s KS SPPOP v Ostravě, byla nově zmapována již dříve známá lokalita, nacházející se západně od obce Vávrovice. Zaujímá východní jazykovitý výběžek kóty 278,5, který tvoří současně druhou pravobřežní terasu řeky Opavy. Nalezené sílexy a střepový materiál datuje naleziště do období

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné